

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1947-1948.

COMMISSIEVERGADERING VAN 12 OCTOBER 1948.

Verslag van de Commissie van Justitie belast met het onderzoek van het wetsvoorstel houdende verbod voor plaatsvervangende vrederechters, te pleiten voor de rechtbank, waaraan zij verbonden zijn.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1947-1948.

RÉUNION DU 12 OCTOBRE 1948.

Rapport de la Commission de la Justice chargée d'examiner la proposition de loi interdisant aux juges de paix suppléants de plaider devant la juridiction à laquelle ils sont attachés.

Aanwezig : de hh. VAN ROOSBROECK, Voorzitter; ALLARD, ANCOT, DELMOTTE, FONTEYNE, HANQUET, LAGAE, LILAR, MAZEREEL, RONSE, Mevr. VANDERVELDE, de hh. VAN REMOORTEL en KLUYSKENS, Verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNHEREN,

Onderhavig wetsvoorstel heeft tot doel de bezwaren te ondervangen, die voortvloeien uit het feit dat de plaatsvervangende vrederechters mogen blijven pleiten voor het vredegerecht waaraan zij als rechter verbonden zijn.

Die bezwaren zijn van tweeërlei aard.

Allereerst komt het voor dat de rechtzoekenden het voordelig achten bij voorkeur op die advocaten beroep te doen om hun zaken toe te vertrouwen welke door dat rechtcollege worden behandeld, met de hoop dat zij, als plaatsvervangende rechter, bij de werkende vrederechter of zelfs bij de andere plaatsvervangende vrederechters meer invloed dan hun confraters hebben.

Anderzijds gebeurt het dat bij afwezigheid van de werkende vrederechter, wanneer een der plaatsvervangende vrederechters zetelt, deze zich tijdens de terechtzitting door een andere plaatsvervangende vrederechter laat vervangen om in een of meer van zijn persoonlijke zaken te pleiten, nadat hij de rechterszetel verlaten heeft, waar hij opnieuw plaatsneemt om zijn confrater, de andere plaatsvervangende rechter die hem zo pas heeft vervangen, te laten pleiten.

Dat zijn bezwaren, waarvan vooral het laatste bij talrijke rechtzoekenden een ongezond vooroordeel kan opwekken en de goede naam van het gerecht ernstig kan schaden.

Door een commissielid werd opgeworpen dat de indieners van het wetsvoorstel te ver gaan, wanneer zij ter voorkoming van die nadelen aan de advocaten-plaatsvervangende vrederechters volstrekt het

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a pour but de mettre fin aux inconvénients qui résultent du fait que les juges de paix suppléants peuvent continuer de plaider devant la justice de paix à laquelle ils sont attachés comme juges.

Les inconvénients sont de deux sortes.

Tout d'abord, il se fait que les justiciables croient avantageux de recourir de préférence à ces avocats pour leur confier les affaires qui viennent devant cette juridiction, dans l'espoir que l'avocat qui est juge suppléant jouit d'un plus grand crédit que ses confrères près du juge de paix effectif ou même près des autres juges de paix suppléants.

D'autre part il arrive qu'en l'absence du juge de paix effectif, lorsqu'un des juges de paix suppléants siège, il se fasse remplacer au cours de l'audience par un autre juge de paix suppléant pour plaider une ou plusieurs de ses affaires personnelles après avoir quitté le siège, où il reprend ensuite place pour laisser plaider son confrère, l'autre juge suppléant, qui vient de le remplacer.

Ce sont là des inconvénients, dont le dernier surtout est de nature à créer des préventions malsaines dans l'esprit de nombreux justiciables et à nuire grandement au beau renom de la justice.

Il a été objecté par certain membre de votre Commission que les auteurs de la proposition de loi vont trop loin, lorsque pour remédier à ces inconvénients, ils croient devoir retirer d'une façon absolue aux

Zie :

Gedr. Stuk van de Senaat :
412 (Zitting 1947-1948) : Wetsvoorstel.

Voir :

Document du Sénat :
412 (Session de 1947-1948) : Proposition de loi.

recht willen ontnemen om te pleiten voor het rechtscollege, waaraan zij als rechter verbonden zijn.

Andere middelen kunnen gebruikt worden om die moeilijkheden te vermijden of om ze alleszins tot een strikt minimum, verbonden aan elke menselijke instelling, te herleiden.

Hier dienen wel enkele bezwaren geduld, wil de aanwerving van plaatsvervangende vrederechters onder de leden der balie niet onmogelijk gemaakt worden. Het komt er alleen op aan te voorkomen dat die bezwaren ontaarden in klaarblijkende en laakbare misbruiken. Om het euvel te vermijden, dat voortvloeit uit het optreden, als advocaat en als rechter, tijdens eenzelfde terechtzitting, zou het volstaan, zéggén zij, dat door de rechterlijke overheden een aanschrijving wordt rondgestuurd, waarbij aan de plaatsvervangende vrederechters wordt voorgeschreven de zaken, waarvoor zij de rechterszetel zouden moeten verlaten om tijdelijk aan de balie plaats te nemen, tot een latere terechtzitting te verdagen.

Daartoe werd trouwens door de voorzitter van het Hof van Beroep te Brussel (graaf de Lichtervelde) op 21 October 1938 een rondzendbrief opgemaakt. Het zou volstaan deze opnieuw te laten gelden en hem te veralgemenen om bedoeld bezwaar op te heffen.

Al is het voorts mogelijk dat de hoedanigheid van plaatsvervangend vrederechter in sommige vredegerichten aan de betrokken advocaat een bepaald voordeel inzake cliënteel verstrekt, toch schijnt het niet, zeggen zij, dat zulk voordeel bij belangrijker vredegerichten bestaat, en zij voegen daaraan toe dat er alleszins nergens enig bezwaar voor de onpartijdigheid van het gerecht uit is voortgevloeid.

Zijnerzijds heeft de h. Minister van Justitie aangebonden opdat met de stemming zou worden gewacht totdat de adviezen en inlichtingen, waarom hij de Parketten, de rechtbanken en de balies heeft verzocht, aan uw Commissie kunnen medegedeeld worden. Uw Commissie heeft dit verzoek afgewezen met 4 stemmen tegen 4.

Zij heeft vervolgens het wetsvoorstel met 5 tegen 4 stemmen aangenomen.

Om een te plotse inbreuk op verworven toestanden te voorkomen en bovendien de begrotingsterugslag te vermijden, welke de aanneming van de wet zou kunnen hebben, doordat de Regering voortaan verplicht zou zijn een wedde te betalen om plaatsvervangende vrederechters te kunnen aanwerven, heeft uw Commissie evenwel bij amendement een tweede artikel toegevoegd, waarbij is bepaald dat onderhavige wet pas op 1 Januari 1950 in werking treedt en waarbij van het enige artikel het eerste artikel van het wetsvoorstel wordt gemaakt : *het enig artikel wordt aldus het eerste artikel.*

Artikel 2 bepaalt : Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1950.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
A. KLUYSKENS.

De Voorzitter,
J. VAN ROOSBROECK.

avocats, juges de paix suppléants, le droit de plaider devant la juridiction à laquelle ils sont attachés comme jugés.

D'autres moyens peuvent être employés pour obvier à ces inconvénients ou pour les réduire en tout cas à un strict minimum, inhérent à toute institution humaine.

Il faut bien tolérer ici quelques inconvénients, sous peine de voir rendre impossible le recrutement de juges de paix suppléants parmi les membres du barreau. La seule question consiste à éviter que ces inconvénients ne dégénèrent en abus patents et répréhensibles. Il suffirait, disent-ils, pour éviter l'inconvénient qui résulte de l'intervention au cours d'une même audience du rôle d'avocat et de juge d'une circulaire émanant des autorités judiciaires par laquelle il serait prescrit aux juges de paix suppléants de faire remettre à une audience ultérieure les causes dans lesquelles ils auraient à abandonner le siège pour prendre momentanément place à la barre.

Une circulaire a d'ailleurs été émise à cet effet par le président de la Cour d'Appel de Bruxelles, le 24 octobre 1938 (le comte de Lichtervelde). Il suffirait de la reprendre et de la généraliser pour remédier à l'inconvénient en question.

D'autre part, s'il est possible que devant certaines justices de paix le fait d'être juge de paix suppléant procure à l'avocat un certain avantage au point de vue de la clientèle, il ne semble pas, disent-ils, que cet avantage existe dans les justices de paix plus importantes, et ils ajoutent qu'en tout cas, il n'en est résulté nulle part un inconvénient quelconque au point de vue de l'impartialité de la justice.

De son côté, M. le Ministre de la Justice a insisté pour voir remettre le vote jusqu'au jour où les avis et renseignements qu'il a demandés aux Parquets, aux tribunaux et aux barreaux puissent être communiqués à votre Commission. Votre Commission a rejeté cette demande de remise par 4 voix contre 4.

Elle a ensuite adopté la proposition de loi par 5 voix contre 4.

Toutefois, votre Commission a, afin d'éviter une atteinte trop brusque à des situations acquises et afin d'éviter en outre les incidences budgétaires que l'adoption de la loi pourrait avoir en obligeant à l'avenir le Gouvernement à payer un traitement pour parvenir à recruter des juges de paix suppléants, introduit par voie d'amendement un second article qui dispose que la présente loi n'entrera en vigueur que le 1er janvier 1950, et fait de l'article unique, l'article premier de la proposition de loi : *l'article unique devient ainsi l'article premier.*

L'article 2 dispose : La présente loi entrera en vigueur le 1er janvier 1950.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. KLUYSKENS.

Le Président,
J. VAN ROOSBROECK.